

חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון, ארץ זית שמן ודבש. ונפסקה להלכה בשלחן ערוך אורח חיים סימן ריא יעין שם. ואם כן הכא נמי מה שכתוב בפסוק, ראשון, מעלתו יותר, ואם כן הוי אומר זה סדרן, (לוחות למעלה) תורה למעלה, ותחתה משנה, ותחתה נביאים וכתובים. ותחתם גמרא.

אלא דבעיקר דברי הגמרא הללו לפום ריהטא אינם מובן לי, דאיך יתכן ניתנו לפני שנעשו הדברים, הן אמת ופשוט הוא שהוא יתברך יודע העתידות, אבל מכל מקום איך יגלה להם דבר שטרם נעשה.

ועין שראתה בזכרון שלום שם שהביא ממשך חכמה פרשת תרומה שכתב: הכוונה בזה, על פי מה שאמר קהלת (א, יח) כי ברוב חכמה, רוב כעס, ואמרו רבותינו זכרונם לברכה, (נדרים כב:) אלמלא חטאו ישראל, לא ניתן להם אלא תורה וספר יהושע בלבד. עד כאן. הרי דנביאים וכתובים נאמרו כשחטאו ישראל. אם כן קודם שחטאו, לא היה ביכולת הכתב להראות לשום נברא, שידיעתם מכרחת הבחירה, רק אשר כתבתי, השם יתברך בעצמו, שידיעתו אינה מכרחת לבחירה, וכדברי רבינו הרמב"ם שידיעת השם יתברך אינה כידיעת הנבראים, שהיא עצמותו, ואינה מתוספת עליו. יעין שם.

ולפום ריהטא אינו מובן, דאיך כתב, לא היה ביכולת הכתב להראות לשום נברא, ואילו בגמרא כתוב מפורש מלמד שכולם ניתנו למשה מסיני. ואילו כתב לא היה ביכולת להראות לבני ישראל, נחא. דיש לומר כיון שמשנה השכינה מדברת מגרונה, הוי כביכול כעצמותו יתברך שמו לעד. (וכמובן שזה דוחק) אבל השתא שכתב להראות לשום נברא, קשה. ודחיקא מלתא טובא לומר ניתנו לו, אבל לא הורשה לראות מה שכתוב בהם, דאם כן נתינה זו למה. ויש ליישב.

הדרן לענין הנה עין שראתה להגאון פני יהושע זכר צדיק וקדוש לברכה. וזכותו מגן וצנה בעדנו ובעד כל ישראל אחינו אמן. שם בחידושו לברכות (ה). שכתב: ויש לתמוה למה הפסיק במשנה, בין תורה לנביאים וכתובים, והפסיק גם כן בנביאים בין משנה לגמרא. ונראה לתת טעם לשבת, דודאי עיקר הענין המשנה היתה בזמן קודם לנביאים וכתובים, שאפילו בימי משה רבינו עליו השלום, היו עוסקין בלימוד המשנה ... ואם כן המשנה קדמה בזמן לנביאים וכתובים, מה שאין כן הגמרא. אין לה קדימות זה הזמן, לפי שעיקר הענין הגמרא לא הוצרכה אלא לאחר שנתמעטו הלבבות ורבו הספיקות משום תלמידים שלא שמשו כל צרכם. עד כאן. ואם כן אין מכאן ראיה לנדרן שלנו, כיון שאין הסדר למטרה היה, אלא הלך כפי הזמן. ומיהו עיני צדיק תחזינה במסכת מגילה (כז.) מניחין ספר תורה, על גבי תורה, ותורה על גבי חומשין, וחומשין על גבי נביאים וכתובים. ופסקה מרן ביורה דעה סימן רפב סעיף יט. ועדיין נשאלת השאלה תורה שבעל פה, ש"ס וכדומה ונביאים וכתובים, מה עדיף לענין הזה, מה ישים למעלה.

תשובה, הנה שם לא נתבאר גם תורה שבכתב, ותורה שבעל פה, מה עדיף. ולכאורה נראה שתורה שבכתב עדיף, כי היא שורש ויסוד לכל, והתלמוד הוא הפירוש